

1. Obiekt

**ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM
WRAZ Z BUD. GOSPODARCZYM I CZĘŚCIĄ MURU CMENTARNEGO**

2. Czas powstania

4 ćw.XVI w. (mur),
ok. 1850-1890 r.

3. Miejscowość

ZŁOTORYJA

4. Adres

ul. Cmentarna 10

nr działki

AM 3 obręb Złotoryja nr 4

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie
gmina m. Złotoryja
powiat złotoryjski

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Gultpergk auf dem Nicoleiberge (1200),
De Auro (1211), Auro Monte (1217), ad
Aurum (1218), Aureus Mons (1253,
1315), Stadt Goldberg (1748), Goldberg
(1936)

7. Przynależność administracyjna przed 1.01.1999 r.

woj. legnickie
miasto Złotoryja

8. Właściciel i jego adres

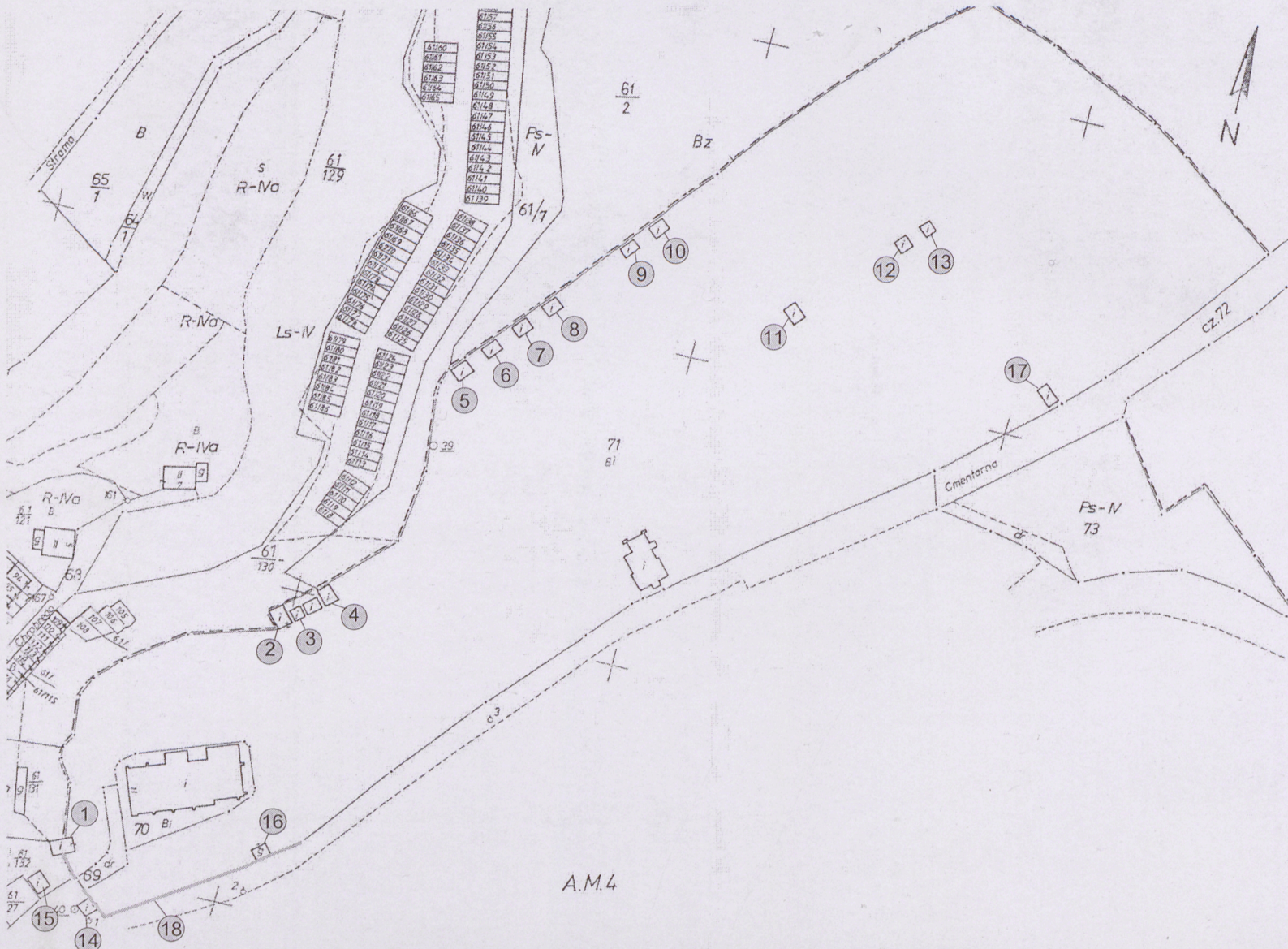
Gmina Miejska w Złotoryi
UM w Złotoryi, pl. Orłąt Lwowskich
1 59-500 Złotoryja

9. Użytkownik i jego adres

Gmina Miejska w Złotoryi
UM w Złotoryi, pl. Orłąt Lwowskich
1 59-500 Złotoryja

10. Rejestr zabytków

543/1-15/A/05 z 11.07.2005

Najstarszymi osadnikami na terenach Pogórza Kaczawskiego i Wysoczyzny Chojnowskiej byli górnicy sprowadzeni w końcu XII w. Osiedlono ich przy Górze Mikołajskiej. Na podstawie kopii prawa magdeburskiego z 1181 r. i przywileju nadanego przez księcia Henryka Brodatego, przyjmuje się, że osada mogła uzyskać prawa miejskie w 1211, a więc może być najwcześniej lokowanym miastem Śląska i Polski.

W źródłach archiwalnych Złotoryja funkcjonuje jako miasto od 1232 r. z przywilejem lokacyjnym nadanym w 1292 r. Miasto lokowane zostało na wzgórzu stromo opadającym ku rzece, posiadało więc naturalne walory obronne. Zachowany został pierwszy układ urbanistyczny miasta, z przelotowym traktem handlowym w kierunku południowy zachód – północny wschód, rynkiem na planie wydłużonego prostokąta oraz siatką ulic parzystych, które biegną równolegle do linii murów obronnych. Wokół rynku wytyczono 22 działki lokacyjne.

W początkach swojego istnienia miasto funkcjonowało jako zaplecze osady górniczej powstałej na Wzgórzu św. Mikołaja. Złotonośne pokłady uległy wyczerpaniu w początkach XV w., a według legend jedynym miejscem którego nie wolno było przekopywać w poszukiwaniu złota, był cmentarz na górze św. Mikołaja. Stąd obiegowe stało się powiedzenie, że „*złotoryjanie grzebią swoich zmarłych w szczyrim złocie*”. Historia założenia cmentarnego jest ściśle związana z pierwszym, drewnianym kościołem cmentarnym św. Mikołaja wzmiankowanym już w 1212 r. Murowany kościół wzniesiony został poza obrębem średniowiecznych murów miejskich w 1. poł. XIV w. W 1526 roku kościół cmentarny i cmentarz przejmują protestanci. Po pożarze miasta w 1576 r. kościół został spalony, odbudowany w l. 1576-1595 – z tego czasu pochodzi dwuosiowa bramka prowadząca na teren cmentarza od strony miasta i związana z murem cmentarnym w tym odcinku o charakterze obronnym. Z tego okresu pochodzą także przyścienne epitafia kamienne i płyty nagrobne datowane na XVI/XVII w. wpisane do rejestru zabytków.

Opis miasta z 1633 roku sporządzony przez diakona złotoryjskiego kościoła parafialnego, M.C. Wenceliusa, obok danych historycznych, geograficznych zawiera także informacje o budowlach miejskich, wspomina również o kościele św. Mikołaja z polichromiami i bogatym wyposażeniem oraz o cmentarzu wokół świątyni, założonym na planie koła. Opis Śląska F. Zimmermanna pochodzący z 1789 r. zawiera oprócz historii miasta, opisu jego założenia urbanistycznego także opis wzgórz otaczających Złotoryję. Na wzgórzu św. Mikołaja wymienia kościół i cmentarz przykościelny. Ważnym źródłem ikonograficznym jest rysunek F.B. Wernhera zamieszczony w dziele „*Topographia oder Prodomus delineati Principatus Lignicensis, Bregensis et Wolaviensis et una cum Principatu Trachenbergensis*” z lat 1744 -1768. W dziele zamieszczonych zostało sześć rysunków z przedstawieniami Złotoryi oraz widok ogólny cmentarnego kościoła św. Mikołaja z widocznym

odcinkiem muru ograniczającego cmentarz przykościelny. („*S. Nicolai Kirch zu Goldberg*”)

Po kampanii wojennej 1813/1814 kościół zamieniono na magazyn, zniszczeniu uległo także sporo renesansowych epitafiów. W pożarze miasta w 1840 r. spłonęła również renesansowa świątynia, którą niezwłocznie odbudowano na potrzeby Zboru Jednoty Braterskiej z Piławy (do 1851 r.). Na murze cmentarnym i na ścianach kościoła zachowały się z tego okresu nagrobki złotoryjskich mieszczan. W drugiej połowie XIX w. średniowieczne założenie cmentarne należące do gminy ewangelickiej zostało znacznie poszerzone w kierunku wschodnim. W 1877 r. przeprowadzono odwodnienie cmentarza oraz doprowadzono wodociąg. W latach 1892-1906 wybudowano mur graniczny. Na jego południowo-wschodnim krańcu, w bezpośrednim sąsiedztwie, powstał ok. 1870 nowy cmentarz katolicki. Z tego okresu pochodzi zespół murowanych mauzoleów zlokalizowanych na obwodzie muru cmentarnego. Reprezentują one klasycystyczne i neostylowe formy charakterystyczne dla architektury 2. połowy XIX w. Rodzinne mauzolea – między innymi Schmallerów, rodziny przedsiębiorców budowlanych realizujących wszystkie ważne inwestycje w Złotoryi i okolicach – są ciekawym świadectwem kultury materialnej i historii Śląska. Mauzolea zostały prawdopodobnie zaprojektowane i wzniesione przez jednego wykonawcę. Świadczy o tym powtarzalność gabarytu, zastosowanie stałego repertuaru form architektonicznych i dekoracyjnych oraz materiał – różne gatunki piaskowca - i sposób jego kamieniarskiej obróbki.

Przed 1945 planowano powiększenie cmentarza ewangelickiego o kolejne kwatery w kierunku wschodnim. Zamiar ten zrealizowano po II wojnie, wznosząc nowy kamienny mur graniczny.

Obecny cmentarz komunalny składa się z trzech części. Pierwszą stanowi dawny jeszcze średniowieczny - XIV w. - cmentarz kościoła św. Mikołaja, którego reliktem jest założony na owalu mur graniczny. Drugą część rozbudowana w kierunku wschodnim nekropolia – po 1850. Trzecią część stanowi nowy cmentarz katolicki – założony po 1870 r.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne zespół kaplic grobowych	17. Użytkowanie obecne zespół kaplic grobowych
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne i wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcja dachu, wyposażenie i instalacje)	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie <p>Zespół kaplic grobowych wymaga prac konserwatorskich, zarówno budowlanych jak i w niektórych wypadkach specjalistycznych związanych z konserwacją kamiennych nagrobków i epitafiów. Proponuje się przywrócenie zespołowi pierwotnych funkcji.</p> <p>Interesującym pomysłem, charakterystycznym dla tego zespołu jest wykorzystanie dla budowli o praktycznie identycznych rozmiarach różnych, nierzadko powtarzających się kostiumów historycznych.</p> <p>Postuluje się wpisanie do rejestru zabytków architektury całego zespołu kaplic grobowych.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Archiwum Państwowe w Legnicy, Akta Parafii Ewangelickiej w Złotoryi
Archiwum Państwowe we Wrocławiu, Śląski Konsystorz Ewangelicki.
Karta cmentarza, 1990 r., WUOZ Legnica

22. Bibliografia

Studium historyczno-urbanistyczne miasta Złotoryja, B. Oszczanowska i inni, 2004,
[mpis w archiwum ROBiDZ we Wrocławiu], - tam szczegółowa literatura
Bimler K., *Die Schlesischen Massiven Wehrbauten*, Bd. IV, Breslau 1943.
Dziewulski W., *Złotoryja. Studium historyczno-urbanistyczne do planu
zagospodarowania przestrzennego miasta*. Wrocław 1954. [rkps w archiwum
ROBiDZ we Wrocławiu].
Festschrift zur 700-Jahr-Feier der Stadt Goldberg in Schlesien, Goldberg 1911.
*Festschrift zur 750-Jahr-Feier der Stadt Goldberg in Schlesien am 24. und 25. Juni
1961 in der Patenstadt Solingen*, Recklinghausen 1961.
Gorzkowski R., Maciejak K., *Złotoryja i okolice*. Przewodnik, Złotoryja 1992.
Steinborn B., Kozak S., *Złotoryja-Chojnów-Świerzawa. Zabytki sztuki regionu*. wyd.
2, Wrocław 1971.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatura)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst

Ewa Łukaszewicz-Jędrzejewska

Łtj, 2004

plany, rysunki

fotografie

miejsce przechowywania negatywów:

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładki do kart ewidencyjnych - 7 szt.

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

mapy, opisy, fotografie

C. d. opisu

ryc. II Fragmenta mapy w skali 1:50000

ryc. II Fragment mapy w skali 1:25 000, pomiar 1886, wyd. 1934

Mauzoleum (1) „doryckie” - XIX w. Rodzina nn.

Obiekt w formie doryckiego distilos in antis, z uproszczonym belkowaniem składającym się z architrawu, fryzu metopowo – tryglifowego i przyczółka z tympanonem. Dekoracja tympanonu nawiązuje do symboliki chrześcijańskiej – krzyż łaciński opleciony winną latoroślą – metopy o dekoracji geometrycznej. Zbudowany z piaskowca. Boczne ściany opracowane rustykalnie (groszkowane), kolumnada, belkowanie i przyczółek w piaskowcu szlifowanym. Wnętrze przedsionka tynkowane. Wejście zamurowane, otynkowane. Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Stan zachowania murów i dekoracji dobry, widoczna erozja piaskowca (wysolenia i plamy wilgoci).

Mauzoleum (2) – „jońskie”, XIX w. Rodzina nn

Obiekt w formie jońskiego distilos in antis, z uproszczonym belkowaniem architrawu, wtórnie pozbawionym dekoracji. Zachowany strop fasetowy i profilowana opaska otworu wejściowego do celi. Zbudowany z piaskowca, boczne ściany opracowane rustykalnie (groszkowane), przedsionek „dziko” tynkowany, front i fasety w piaskowcu gładzonym. Przyczółek ceglany. Dach dwuspadowy pokryty blachą.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Stan zachowania murów dość dobry, widoczna erozja piaskowca (wysolenia i plamy wilgoci) oraz odspojenia i wykruszenia tynku.

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

mapy, opisy, fotografie

C. d. opisu

Mauzoleum (3) – XIX w. Rodzina nn.

Obiekt założony na planie prostokąta, murowany z cegły, tynkowany, dach pokryty blachą. Front mauzoleum w formie stylizowanej arkadowej ediculi, z dwoma czworobocznymi niszami symetrycznie umieszczonymi po obu stronach arkady. Podłucze arkady oraz gzyms naczółka schodkowo oprofilowane. Lico boniowane.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Stan zachowania zły – postępująca erozja muru i tynków, widoczne ubytki tynków na arkadzie i podłuczu.

Mauzoleum (4) – XIX w. Rodzina nn.

Obiekt założony na planie czworoboku, murowany z dwóch rodzajów piaskowca – szary na ścianach obwodowych, żółty w detalu architektonicznym – i cegły. Fronton flankowany narożnymi pilastrami, zwieńczony trójkątnym, oprofilowanym tympanonem. Na osi fascjowy portal ze stopniem poprzedzającym, ujęty w kanelowane pilastry. W polu nadproża płaskorzeźbiona klepsydra jako symbol upływającego czasu. Portal wykonany z żółtego piaskowca.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Stan zachowania zły – zaawansowana erozja piaskowca na wszystkich kamiennych okładzinach, powodująca gąbczaste zmiany struktury muru i zatarcie szczegółów detalu architektonicznego.

Mauzoleum (5) – 1881, rodziny Schmallerów.

Obiekt założony na planie czworoboku, murowany z jasnego piaskowca, zaprojektowany w stylu neogotyku angielskiego. Ostrołukowy portal na osi fasady flankowany jest przez wieloboczne kolumny z profilowanymi przewiązkami kapiteli, przechodzące w smukłe pinakle wieńczące attykowe nadproże portalu. W nadprożu dwa medaliony ze stylizowanymi literami S i inskrypcją *Ruhestette Familie Schmaeller*. W bocznych ściankach po obu stronach portalu, znajdują się wąskie ostrołukowe nisze zwieńczone wimpergą. Repertuar form dekoracyjnych i ich kompozycja (kwiatony, żabki, plecionki, pinakle, floralne fryzy, sterczyny) nawiązuje dość swobodnie do późnego gotyku.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Mury w stanie dobrym, piaskowiec pokryty warstwami zanieczyszczeń atmosferycznych – zszarzały, miejscami odsłonięta pierwotna żółta barwa. Ubytki w detalu architektonicznym (ślady po mechanicznych uszkodzeniach).

Mauzoleum (6) – XIX w. Rodzina nn.

Obiekt założony na planie czworoboku, murowany w układzie rustykalnym z jasnego piaskowca, powtarzający typ mauzoleum nr 4. Detal architektoniczny ceglany – gzyms nadproża. Fronton flankowany narożnymi pilastrami, zwieńczony trójkątnym, oprofilowanym tympanonem. Na osi fascjowy portal ze stopniem poprzedzającym, ujęty w oprofilowaną opaskę z płaskimi uszankami, zamknięty w nadprożu segmentowym gzymsem. W polu fryzu nad gzymsem inskrypcja *Ruhestaette* cięta stylizowaną majuskułą. Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Mury w stanie dobrym, piaskowiec ze śladami erozji. Ubytki tynku na zamurowanym otworze wejściowym, opaskach portalu i pilastrach. Dach pokryty nową, czerwoną blachodachówką.

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

mapy, opisy, fotografie

C. d. opisu

Mauzolea (7 i 8) – XIX w. Rodzina nn.

Obiekty założone na planie czworoboku, murowane w układzie rustykalnym z jasnego piaskowca, powtarzające typ mauzoleum nr 4 i nr 6. Fronton flankowany narożnymi pilastrami, zwieńczony trójkątnym, oprofilowanym tympanonem. Na osi fascjowy portal ze stopniem poprzedzającym, ujęty w oprofilowaną opaskę z płaskimi uszakami, zamknięty w nadprożu segmentowym gzymsem.

Obiekty zabezpieczone, wejście zamurowane. Mury w złym stanie – zaawansowana erozja piaskowca i cegieł w głowicach pilastrów, naloty mikroflory i wysolenia. Ubytki tynku na całej fasadzie. Wyrwane opierzenia blacharskie.

Mauzoleum (9) – XIX w. rodzina Gottschlingerów

Obiekt założony na planie czworoboku, murowany z piaskowca (lewa ściana) i cegły (prawa ściana i fronton), tynkowany. Fronton flankowany narożnymi, masywnymi pilastrami, ujęty w lizeny tworzące stylizowany fryz arkadkowy, zwieńczony trójkątnym szczytem ze słupkową odsadzką. Na osi frontonu okrągłoluczny, wysoki portal w pół i ćwierćwałkowo profilowanej opasce. Ponad portalem prostokątna plakietka ze szczątkowo zachowaną inskrypcją *Gottschlinger* i płaskorzeźbionym tondem z uskrzydłą główką (*Thanatos*). Szczyt frontonu podkreślony stylizowanym fryzem arkadkowym i gzymsem kostkowym, zwieńczony profilowanym schodkowo gzymsem.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Miejscowe uszkodzenia ceglanego muru, erozja piaskowca, znaczne powierzchnie uszkodzeń i ubytków tynków. Dach pokryty nową, czerwoną blachodachówką, wyrwane opierzenia blacharskie.

Mauzoleum (10) – XIX w. Rodzina nn

Obiekt założony na planie czworoboku, w stylu antycznej rzymskiej kaplicy grobowej, murowany z cegły, tynkowany. Fronton flankowany narożnymi pilastrami podpierającymi uproszczone belkowanie z trójkątnym tympanonem podkreślonym fryzem kostkowym. W polu tympanonu plakietka z wizerunkiem uskrzydłonej główki (*Thanatos*). Na osi frontonu okrągłoluczny portal flankowany pilastrami, otoczony profilowaną opaską z kluczem. W nadprożu profilowane belkowanie zwieńczone segmentowym naczółkiem. W polu belkowania plakietka z piaskowca, z inskrypcją wykutą antyką *Ruhestette*.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Mury w złym stanie, widoczna erozja i mechaniczne utłuczenia cegieł. Uszkodzenia tynku na całej powierzchni murów. Zerwane opierzenia blacharskie.

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

mapy, opisy, fotografie

C. d. opisu

Mauzoleum (11) – 1882 r. Rodzina nn

Obiekt w stylu manierystycznym murowany z cegły, otynkowany, fasada z masywnymi boniowanymi pilastrami, nakryta dachem dwuspadowym. Pilastry wspierają trójkątny tympanon z centralnie umieszczonym okulusem, szczyt tympanonu wieńczy kamienny krzyż. Prostokątny otwór wejściowy z dwuskrzydłowymi drzwiami zamknięty odcinkiem gzymsu wspartego na masywnych konsolach.

Obiekt niedostępny, uszkodzone tynki.

Mauzoleum (12) – 1883, rodzina Lieberów.

Obiekt w stylu neogotyckiej kaplicy, murowany z cegły, okładzina lica z cegły klinkierowej, okładzina ścian bocznych z bloków piaskowca, detale kamieniarskie i detal architektoniczny z szarego piaskowca.

Fronton flankowany wydatnymi, ukośnymi dwuuskokowymi skarpami. Linia szczytu podkreślona czworobocznymi odsadzkami zmniejszającymi się ku górze oraz stylizowanymi czołgankami. Na osi frontonu wysoki ostrołukowy portal z kolumnami w ościeżach oraz ćwierć i półwałkowo profilowanym podłęczem. Kapitele kolumn kielichowe, z floralną dekoracją, trzon kolumny z dzbanuszkową przewiązką w połowie wysokości. Do portalu prowadzą trzy schody wyrównawcze. W szczycie wieloboczna płycina z sześciopłatkową rozetą wypełnioną floralnym, ażurowym ornamentem. W centrum rozety dwie banderole z inskrypcją *Ruhestette der Familie Lieber* i datą 1883 poniżej.

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Mury w dobrym stanie, widoczne zabrudzenia piaskowca (sadze), brak trzonu kolumny w lewym ościeżu portalu.

Mauzoleum (13) – XIX w. Rodzina nn.

Mauzoleum przylegające do muru otaczającego kwatery, opracowane w formie płytkiej ediculi zwieńczonej frontonem z prostym belkowaniem i trójkątnym, oprofilowanym tympanonem zwieńczonym krzyżem. Murowane z cegły, tynkowane. Detal architektoniczny wyrobiony w tynku. Na osi frontu okrągłoluczny portal z profilowaną archiwoltą i kluczem. Miejsce na dodatkowe płyty nagrobne u podstawy mauzoleum, podwyższone o trzy stopnie w stosunku do poziomu gruntu.

Mury w stanie dobrym, miejscowe odspojenia tynków. Ubytki w dekoracji belkowania i tympanonu.

Mauzoleum (14) – XIX w. rodzina Schubertów.

Mauzoleum zlokalizowane przy bramie cmentarnej, murowane, tynkowane, detal architektoniczny i tablice inskrypcyjne z piaskowca. Prosty fronton zwieńczony pełną, oprofilowaną attyką z niewysokimi narożnymi obeliskami. Na osi frontonu portal zamknięty łukiem koszowym, z kluczem, otoczony prostą, kamienną opaską. Pod attyką, symetrycznie w stosunku do osi ściany umieszczono dwa owalne medaliony z inskrypcjami ciętymi pismem kaligraficznym *Grabmal der Familie der Rittergutbesitz M. Schubert aus Dorf Mittel Laufendorf*. Druga inskrypcja prawie nieczytelna – ... *das ist die Ehrefrau...* oraz data 1882.

Mury w dobrym stanie, ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo drogi jezdnej i przycmentarnego parkingu powierzchnia tynku pokryta sadzami i spalinami, miejscami widoczne płatowe odspojenia i spękania tynku.

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

opisy, fotografie

C. d. opisu

Mauzoleum (15) – XIX w. Rodzina nn.

Zlokalizowane po lewej stronie głównej bramy prowadzącej na cmentarz.

Nr działki: 61/132, obręb Złotoryja nr 4. Własność gminy Złotoryja.

Zbudowany z piaskowca na rzucie czworoboku – boczne ściany opracowane w formie boni, pilastry, portal i belkowanie z piaskowca szlifowanego.

Obiekt w formie klasycystycznego mauzoleum z uproszczonym belkowaniem, zwieńczony trójkątnym tympanonem. Fronton flankowany narożnymi pilastrami, na osi frontonu prosty portal ujęty w pilastry podpierające gzyms nadproża. Skromną dekorację mauzoleum stanowi profilowany cokół i opasujący wszystkie ściany, szeroki, profilowany fryz wieńczący oraz profilowane głowice pilastrów. Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Stan zachowania murów dobry, widoczna nieznaczna erozja piaskowca.

*Aleja z mauzoleami widok od południowego wschodu
- na pierwszym planie mauzoleum (5)*

Aleja z mauzoleami widok od wschodu - mauzolea (2, 3, 4)

*Aleja z mauzoleami widok od południowego zachodu
- na pierwszym planie mauzoleum (6)*

Aleja z mauzoleami widok od wschodu - mauzolea (6, 7, 8)

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

fotografie

C. d. opisu

Mauzoleum (16) – XVIII/XIX (?) w. Rodzina nn.

Zlokalizowane w południowo-wschodnim krańcu cmentarza, w jego nastarszej części, przy murze cmentarnym, na południe od kościoła.

Zbudowane z kamienia i cegły na rzucie czworoboku – obecnie tynkowane, nakryte płaskim dachem.

Obiekt obecnie pozbawiony dekoracji, czytelny jedynie zamknięty łukiem pełnym, flankowany pilastrami, dawny otwór wejściowy,

Obiekt zabezpieczony, wejście zamurowane. Stan zachowania murów zły, widoczne zawilgocenia i ubytki tynku.

budynek gospodarczy (17) – ok. 1900

Zlokalizowany w północno-wschodniej części cmentarza, przy murze cmentarnym.

Zbudowany z dwukolorowej cegły na rzucie prostokąta, nakryty dachem ceramicznym, dwuspadowym i pulpitowym o dużym spadku.

Elewacja frontowa trzyosiowa z trójkątnym szczytem, elewacje boczne zwieńczone wydatnymi schodkami, wznoszącymi się ku tyłowi. Elewacje z żółtej cegły dekorowane na narożach, gzymsach i obramieniach otworów cegłą czerwoną.

Obiekt zabezpieczony, otwory zamurowane. Stan zachowania murów dobry.

Brama i mur cmentarny (18) – 4 ćw. XVI w.

Brama zachodnia i fragment dawnego muru cmentarnego zachowanego na odcinku południowym, na wysokości kościoła cmentarnego.

Wzniesione z kamienia i cegły, tynkowane.

Brama z furką, zamknięte łukiem pełnym, w kluczu bramy data 1591. Mur z przyporami od strony zewnętrznej wspierającymi nagrobki i mauzoleum

1. Miejscowość, gmina, województwo

2. Obiekt (nazwa jak na karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

miasto Złotoryja
województwo dolnośląskie

ZESPÓŁ MAUZOLEÓW NA CMENTARZU KOMUNALNYM

fotografie

C. d. opisu

*Kartusz mauoleum rodziny Lieberów, mauzoleum (12)**Medaliony z mauoleum rodziny Schubertów, mauzoleum (14)*